

21998A0703(01)

L 189/17

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

3.7.1998

LEPING

10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitset ja majandamist käsitlevate sätete rakendamise kohta

KÄESOLEVA LEPINGU OSALISED,

TULETADES MEELDE 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni asjaomaseid sätteid,

OLLES OTSUSTANUD tagada piirialade kalavarude ja siirdekalade pikaajalise kaitse ja säästliku kasutamise,

OLLES OTSUSTANUD sel eesmärgi parandada riikidevahelist koostööd,

KUTSUDES lipuriike, sadamariike ja rannikuäärseid riike kõnealuste kalavarude suhtes vastuvõetud kaitse- ja majandamismeetmete tõhusamale jõustamisele,

PÜÜDES eelkõige tegelda ÜRO keskkonna- ja arengukonverentsil vastuvõetud Agenda 21 17. peatüki programmis C määratletud probleemidega, mis on seotud sellega, et paljudes piirkondades on avamere kalavarude majandamine ebapiisav ja mõningaid varusid kasutatakse liiga palju; pidades silmas, et esineb probleeme seoses reguleerimata kalapüügi, ülekapitalisatsiooni, liiga suure laevade arvu, kontrolli vältimiseks lipuriike vahetavate laevade, ebapiisava selektiivsusega püügi vahendite, ebausaldusväärsete andmebaaside ja piisava riikidevahelise koostöö puudumisega,

VÕTTES vastutustundliku kalapüügi kohustuse,

OLLES TEADLIK vajadusest vältida kahjulikku mõju merekeskkonnale, säilitada bioloogiline mitmekesisus, hoida mere ökosüsteemide terviklikkust ja vähendada miinimumini kalapüügi pikaajalise või pöördumatu mõju ohtu,

TUNNISTADES vajadust eriabi järele, sealhulgas rahaline, teaduslane ja tehnoloogiline abi, et arengumaad saaksid tõhusalt osaleda piirialade kalavarude ja siirdekalade pikaajalises kaitstes, majandamises ja säästlikus kasutamises,

OLLES VEENDUNUD, et konventsiooni asjaomaste sätete rakendamist käsitlev leping on parim vahend nende eesmärkide saavutamiseks ja rahvusvahelise rahu ning julgeoleku säilitamiseks,

KINNITADES, et käesoleva konventsiooni või lepinguga reguleerimata küsimuste suhtes kohaldatakse jätkuvalt üldise rahvusvahelise õiguse norme ja põhimõtteid,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

I OSA

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Mõistete kasutamine ja kohaldamisala

1. Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *konventsioon* — 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioon;
- b) *kaitse- ja majandamismeetmed* — ühe või mitme mere elusresursi liigi kaitsmiseks ja majandamiseks võetud meetmed, mis on vastu võetud ja mida kohaldatakse konventsioonis ning käesolevas lepingus käsitletud rahvusvahelise õiguse asjaomaste sätete kohaselt;

c) *kala* — hõlmab ka limuseid ja koorikloomi, välja arvatud konventsiooni artiklis 77 määratletud paiksed liigid;

d) *korraldus* — koostöömehhanism, mille on konventsiooni ja käesoleva lepingu kohaselt loonud kaks või enam riiki, et muu hulgas kehtestada kaitse- ja majandamismeetmed ühe või mitme piirialade kalavaru või siirdekalavaru suhtes mingis allpiirkonnas või piirkonnas.

2. a) *Lepinguosalised* — riigid, kes on end käesoleva lepinguga sidunud ja kelle suhtes leping kehtib.

- b) Käesolevat lepingut kohaldatakse *mutatis mutandis*:
- i) kõikide konventsiooni artikli 305 lõike 1 punktides c, d ja e osutatud üksuste suhtes, ja
  - ii) kui artikliga 47 ei ole ette nähtud teisiti, kõikide konventsiooni IX lisa artiklis 1 osutatud "rahvusvaheliste organisatsioonide" suhtes,
- mis saavad käesoleva lepingu osalisteks, ja selles ulatuses laieneb mõiste "lepinguosalisteks" ka neile üksustele.
3. Käesolevat lepingut kohaldatakse *mutatis mutandis* teiste kalastusüksuste suhtes, kelle laevad püüavad avamerel.

Artikkel 2

Eesmärk

Lepingu eesmärk on tagada piirialade kalavarude ja siirdekalade pikaajaline kaitse ja säästlik kasutamine konventsiooni asjaomaste sätete tõhusa rakendamise kaudu.

Artikkel 3

Kohaldamine

1. Kui ei ole ette nähtud teisiti, kohaldatakse käesolevat lepingut piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse ja majandamise suhtes

riikliku jurisdiktsiooni alt välja jäävates piirkondades, välja arvatud artiklid 6 ja 7, mida konventsiooni kohaselt kohaldatakse kõnealuste kalavarude kaitse ja majandamise suhtes ka riikliku jurisdiktsiooni all ja väljaspool seda olevates eri õigusliku režiimiga piirkondades.

2. Kasutades oma suveräänseid õigusi piirialade kalavarude ja siirdekalade uurimisel, kasutamisel, kaitsel ja majandamisel oma jurisdiktsiooni all olevates piirkondades, kohaldab rannikuäärne riik *mutatis mutandis* artiklis 5 loetletud üldisi põhimõtteid.

3. Riigid võtavad asjakohaselt arvesse arengumaade suutlikkust kohaldada artikleid 5, 6 ja 7 riikliku jurisdiktsiooni alla kuuluvates piirkondades ning nende vajadust käesoleva lepinguga ettenähtud abi järele. Sel eesmärgil kohaldatakse riikliku jurisdiktsiooni all olevate piirkondade suhtes VII osa *mutatis mutandis*.

Artikkel 4

Käesoleva lepingu ja konventsiooni vaheline suhe

Käesolev leping ei mõjuta konventsiooniga ühinenud riikide õigusi, jurisdiktsiooni ega kohustusi. Käesolevat lepingut tõlgendatakse ja kohaldatakse konventsiooniga seotult ja sellega kooskõlas oleval viisil.

II OSA

PIIRIALADE KALAVARUDE JA SIIRDEKALADE KAITSE JA MAJANDAMINE

Artikkel 5

Üldpõhimõtted

Piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitsmiseks ja majandamiseks peavad rannikuäärsed riigid ja avamerepüügiga tegelevad riigid konventsiooniga ettenähtud koostöö rakendamiseks:

- a) võtma meetmeid, mis tagavad piirialade kalavarude ja siirdekalade pikaajalise säilimise ning edendavad nende optimaalse kasutamise eesmärki;
- b) tagama, et kõnealused meetmed põhineksid parimatel kättesaadaval teaduslikel tõenditel ja oleksid kavandatud kalavarude säilitamiseks või taastamiseks tasanditel, mis võimaldavad saavutada maksimaalset säästlikku saagikust, pidades

silmas asjaomaseid keskkonna- ja majandustegureid, sealhulgas arengumaade erivajadusi, ning võttes arvesse püügistruktuuri, kalavarude omavahelist seotust ning üldiselt soovitatavaid piirkondlikke, allpiirkondlikke või ülemaailmseid rahvusvahelisi miinimumstandardeid;

- c) kohaldama ettevaatusprintsipi vastavalt artiklile 6;
- d) hindama kalapüügi, muu inimtegevuse ja keskkonnategurite mõju sihtkalavarudele ja liikidele, mis kuuluvad samasse ökosüsteemi või mis on sihtkalavarudega seotud või neist sõltuvad;
- e) vajaduse korral võtma kaitse- ja majandamismeetmeid selliste liikide suhtes, mis kuuluvad sihtkalavarudega samasse ökosüsteemi või mis on sihtkalavarudega seotud või neist sõltuvad, et säilitada liikide populatsioonid sellisel tasemel või viia need sellisele tasemele, kus nende taastootmine ei ole enam tõsises ohus;

- f) vähendama nii palju kui võimalik saastet, jäätmeid, vette tagasi laskmist, püüki kaotatud või mahajäetud püügivahendiga, sihtliikide hulka mittekuuluvate kalade ja muude liikide (edaspidi "mittesihtliikide") püüki ja seotud või sõltuvate liikide mõjutamist, eelkõige ohustatud liikide puhul, kasutades meetmeid, mis hõlmavad, kuivõrd see on võimalik, selektiivsete keskkonnasõbralike ja tasuvate püügivahendite ja -tehnikate väljatöötamist ning kasutuselevõttu;
- g) kaitsma merekeskkonna bioloogilist mitmekesisust;
- h) võtma meetmeid, et vältida või takistada ülepüüki või ülemääraseid püügivõimsusi ning tagama, et püügikoormuse tase ei ületaks kalavarude säästlikuks kasutamiseks vajalikku taset;
- i) võtma arvesse rannakalurite ja oma vajadusteks kalastavate isikute huve;
- j) õigeaegselt koguma ja jagama I lisas sätestatud kalapüüki käsitlevaid täielikke ja täpseid andmeid, sealhulgas laeva asukohta, sihtliikide ja mittesihtliikide püügi ja püügikoormuse kohta, ning riiklike ja rahvusvaheliste programmidega seotud teavet;
- k) edendama, teaduslikult uurima ja arendama kalanduse kaitset ja majandamist toetavaid asjaomaseid tehnoloogiaid;
- l) rakendama ja tugevdama kaitse- ja majandamismeetmeid töhusa seire, kontrolli ja järelevalve kaudu.
- b) kohaldama II lisas sätestatud juhiseid ja määrama parima kättesaadava teadusinfo põhjal eri kalavarude lubatavad piirväärtused ja meetmed, mida võtta nende ületamise korral;
- c) võtma muu hulgas arvesse ebaselgust, mis on seotud kalavarude suuruse ja produktiivsuse, piirväärtuste, kalavaru seisundiga kõnealuste piirväärtuste suhtes, kalade suremuse taseme ja jaotumisega, ning kalapüügi mõju mittesihtliikidele ja seotud või sõltuvatele liikidele, samuti olemasolevaid ja eeldatavaid ookeani-, keskkonna- ja sotsiaal-majanduslikke tingimusi;
- d) välja töötama andmekogumis- ja uurimisprogrammid, mille abil hinnata kalapüügi mõju mittesihtliikidele ja seotud või sõltuvatele liikidele ning nende keskkonnale, ja vastu võtma kõnealuste liikide kaitset ja erilist hoolt vajavate elupaikade kaitset tagavad kavad.
4. Kui jõutakse piirväärtuse lähedale, võtab riik meetmeid, et neid ei ületataks. Juhul, kui need ületatakse, võtab riik viivitamata lõike 3 punktis b sätestatud meetmed kõnealuste kalavarude taastamiseks.
5. Kui sihtliikide, mittesihtliikide või seotud või sõltuvate liikide olukord on murettekitav, kohaldavad riigid kõnealuste varude ja liikide suhtes paremat järelevalvet, et kontrollida nende seisundit ning kaitse- ja majandamismeetmete tõhusust. Nad vaatavad need meetmed korrapäraselt läbi, võttes arvesse uusi andmeid.

Artikkel 6

Ettevaatusprintsüübi kohaldamine

- Riigid kohaldavad laialdaselt ettevaatusprintsüüpi piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse, majandamise ja kasutamise suhtes, et kaitsta mere elusressursse ja säilitada merekeskkonda.
- Riigid peaksid olema ettevaatlikumad, kui saadud teave ei ole selge, usaldusväärne või piisav. Piisava teadusinfo puudumisega ei või põhjendada kaitse- või majandamismeetmete edasilükkamist või võtmata jätmist.
- Ettevaatusprintsüübi rakendamisel peavad riigid:
  - parandama kalavarude kaitset ja majandamist käsitlevate otsuste tegemist parima kättesaadava teadusinfo hankimise ja jagamise kaudu ning kasutama paremat tehnikat riski ja ebaselgusega toimetulekuks;
  - Uute või katseliste püügiviiside puhul võtavad riigid võimalikult kiiresti ettevaatliku iseloomuga kaitse- ja majandamismeetmeid, muu hulgas püügilimiite ja püügikoormuse piiranguid. Kõnealused meetmed kehtivad kuni ajani, mil saadakse piisavalt andmeid, et hinnata kalapüügi mõju kõnealuste varude pikaajalisele säilimisele, seejärel rakendatakse sellel hinnangul põhinevaid kaitse- ja majandamismeetmeid. Nimetatud meetmed peavad vajaduse korral võimaldama kalapüüki järk-järgult arendada.
  - Kui mingil loodusnähtusel on piirialade kalavarude ja siirdekalade olukorrale märkimisväärselt negatiivne mõju, võtavad riigid erakorralisi kaitse- ja majandamismeetmeid, et püügitegevus seda negatiivset mõju ei suurendaks. Riigid võtavad erakorralisi meetmeid ka siis, kui püügitegevusega kaasneb tõsine oht kõnealuste varude säilimise suhtes. Erakorralised meetmed peavad olema ajutised ja põhinema parimatel kättesaadavatel teaduslikel tõenditel.

Artikkel 7

Kaitse- ja majandamismeetmete kokkusobivus

1. Ilma et see piiraks rannikuäärsete riikide suveräänseid õigusi konventsiooni kohaselt riikliku jurisdiktsiooni alla kuuluvate piirkondade mere elusressursse uurida, kasutada, kaitsta ja majandada, samuti kõikide riikide kodanike õigust tegelda kalapüügiiga avamerel vastavalt konventsiooni sätetele:

a) asjaomased rannikuäärsed riigid ja riigid, kelle kodanikud püüavad piirialade kalavarusid ümbritsevas avamerepiirkonnas, üritavad jõuda otse või III osas sätestatud asjakohaste koostöömehhanismide kaudu kokkuleppele piirialade kalavarusid käsitlevate meetmete osas, mida on vaja kõnealuste varude kaitseks ümbritsevas avamerepiirkonnas;

b) asjaomased rannikuäärsed riigid ja muud riigid, kelle kodanikud püüavad kõnealuses piirkonnas siirdekalu, teevad otse või III osas sätestatud asjakohaste koostöömehhanismide kaudu koostööd eesmärgiga tagada kõnealuste varude kaitse ja edendada nende varude optimaalset kasutamist kogu regioonis, nii riikliku jurisdiktsiooni all olevates piirkondades kui neist väljaspool.

2. Avamere suhtes ja riikliku jurisdiktsiooni all olevate piirkondade suhtes kehtestatud kaitse- ja majandamismeetmed peavad olema kokkusobivad, et tagada piirialade kalavarude ja siirdekalade terviklik kaitse ja majandamine. Sel eesmärgil peavad rannikuäärsed riigid ja avamerel kalastavad riigid tegema koostööd kõnealuseid kalavarusid reguleerivate kokkusobivate meetmete leidmiseks. Kokkusobivate kaitse- ja majandamismeetmete määramisel riigid:

a) võtavad arvesse kaitse- ja majandamismeetmeid, mida rannikuäärsed riigid on samade kalavarude suhtes võtnud ja kohaldanud riikliku jurisdiktsiooni alla kuuluvates piirkondades vastavalt konventsiooni artiklile 61, ja tagavad, et avamerel kõnealuste kalavarude suhtes kehtestatud meetmed ei kahjustaks nimetatud meetmete tõhusust;

b) võtavad arvesse konventsiooniga kooskõlas olevaid asjaomaste rannikuäärsete riikide ja avamerel kalastavate riikide poolt eelnevalt samade kalavarude suhtes avamere kohta kehtestatud ja kohaldatavaid kokkulepituid meetmeid;

c) võtavad arvesse konventsiooniga kooskõlas olevaid allpiirkondliku või piirkondliku kalanduskorraldusega samade kalavarude suhtes kehtestatud ja kohaldatavaid varem kokkulepituid meetmeid;

d) võtavad arvesse kalavarude bioloogilist ühtsust ja muid bioloogilisi omadusi ning suhteid varude jaotuse, püügi ja asjaomase piirkonna geograafiliste iseärasuste vahel, sealhulgas kalavarude suurust ja püügi mahtu riikliku jurisdiktsiooni all olevates piirkondades;

e) võtavad arvesse rannikuäärsete riikide ja avamerel kalastavate riikide sõltuvust asjaomastest kalavarudest;

f) tagavad, et kõnealused meetmed ei avalda kahjulikku mõju mere elusressurssidele tervikuna.

3. Täites koostöö tegemise kohustust, teevad riigid kõik endast oleneva, et mõistliku aja jooksul saavutada kokkulepe kokkusobivate kaitse- ja majandamismeetmete osas.

4. Kui mõistliku aja jooksul kokkulepet ei saavutata, võib iga asjaomane riik algatada VIII osas sätestatud vaidluste lahendamise menetluse.

5. Enne kokkuleppe saavutamist kokkusobivate kaitse- ja majandamismeetmete osas teevad asjaomased riigid vastastikuse mõistmise ja koostöö vaimus kõik endast oleneva, et sõlmida praktilise iseloomuga ajutisi kokkuleppeid. Kui ajutisi kokkuleppeid ei suudeta sõlmida, võib iga asjaomane riik ajutiste meetmete saamiseks esitada kohtule vaidluse vastavalt VIII osas sätestatud vaidluste lahendamise korrale.

6. Lõike 5 kohaselt sõlmitud või ettenähtud ajutised kokkulepped või meetmed võtavad arvesse käesoleva osa sätteid, arvestavad kõiki asjaomaste riikide õigusi ja kohustusi, ei ohusta ega takista kokkusobivaid kaitse- ja majandamismeetmeid käsitleva lõpliku kokkuleppe saavutamist ega piira ühegi vaidluse lahendamismenetluse lõpptulemust.

7. Rannikuäärsed riigid teavitavad regulaarselt selles allpiirkonnas või piirkonnas avamerel kalastavaid riike kas otse või vastavate allpiirkondlike või piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide kaudu või muul asjakohasel viisil meetmetest, mida nad on võtnud piirialade kalavarude või siirdekalade suhtes oma riikliku jurisdiktsiooni all olevates piirkondades.

8. Avamerel kalastavad riigid teavitavad regulaarselt teisi huvitatud riike kas otse või vastavate allpiirkondlike või piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide kaudu või muul asjakohasel viisil meetmetest, mida nad on võtnud nende oma lipu all sõitvate laevade tegevuse reguleerimiseks, mis püüavad kõnealustest varudest avamerel.

III OSA

PIIRIALADE KALAVARUSID JA SIIRDEKALU KÄSITLEVA RAHVUSVAHELISE KOOSTÖÖ MEHHAANISMID

Artikkel 8

Koostöö kaitse ja majandamise vallas

1. Konventsiooni kohaselt teevad rannikuäärsed riigid ja avamerel kalastavad riigid koostööd piirialade kalavarude ja siirdekalade alal kas otse või asjaomaste piirkondlike või allpiirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide kaudu, võttes arvesse selle allpiirkonna või piirkonna eriomadusi, et tagada kõnealuste varude tõhus kaitse ja majandamine.

2. Riigid alustavad viivitamata heas usus nõupidamisi, kui on tõendeid, et asjaomased piirialade kalavarud või siirdekalad on ülemäärase kasutamise ohus või kui selliste varude suhtes võetakse välja uut püügiviisi. Sel eesmärgil võib nõupidamisi algatada iga huvitatud riigi taotlusel, et kehtestada selline kord, mis tagab kõnealuste varude kaitse ja majandamise. Enne nimetatud korra suhtes kokkuleppimist järgivad riigid käesoleva lepingu sätteid ja tegutsevad heas usus ning teiste riikide õigusi, huve ja kohustusi arvestades.

3. Kui allpiirkondliku või piirkondliku kalandust korraldava organisatsiooni pädevuses on kehtestada kaitse- ja majandamis-meetmeid teatavate piirialade kalavarude või siirdekalade suhtes, teevad avamerel kõnealustest varudest püüdvad riigid ja asjaomased rannikuäärsed riigid koostööd, ühinedes sellise kalanduskorraldusega või nõustudes kohaldama selle kehtestatud kaitse- ja majandamis-meetmeid. Riigid, kes on kõnealusest kalapüügist tõeliselt huvitatud, võivad ühineda sellise kalanduskorraldusega. Kalanduskorralduses osalemise tingimused ei või kõnealuste riikide ühinemist takistada; samuti ei või asjaomasest kalapüügist tõeliselt huvitatud riiki või riikide rühma kohelda diskrimineerivalt.

4. Üksnes riikidel, kes on sellise organisatsiooni liikmed või sellise kalanduskorralduse osalised või kes on nõustunud kohaldama selle kehtestatud kaitse- ja majandamis-meetmeid, on ligipääs kalavarudele, mille suhtes neid meetmeid kohaldatakse.

5. Kui ei ole allpiirkondlikku või piirkondlikku kalandust korraldavat organisatsiooni, mis kehtestaks teatavate piirialade kalavarude või siirdekalade kaitse- ja majandamis-meetmeid, teevad asjaomased rannikuäärsed riigid ja selles piirkonnas või allpiirkonnas avamerel kõnealustest varudest püüdvad riigid koostööd sellise kalandust korraldava organisatsiooni loomiseks või sõlmivad muid kokkuleppeid, mis tagavad kõnealuste varude kaitse ja majandamise, ning osalevad vastava organisatsiooni või kalanduskorralduse töös.

6. Iga riik, kes kavatses teha ettepaneku, et meetmeid võtaks elusressursside alal pädev valitsustevaheline organisatsioon, peaks juhul, kui need meetmed mõjutaksid oluliselt pädeva piirkondliku või allpiirkondliku kalanduskorraldusega kehtestatud kaitse- ja majandamis-meetmeid, pidama nõu kõnealuse kalanduskorralduse liikmete või selle osalistega. Kui võimalik, peaks selline nõupidamine toimuma enne valitsustevahelisele organisatsioonile ettepaneku esitamist.

Artikkel 9

Allpiirkondlikud ja piirkondlikud kalandust korraldavad organisatsioonid ja kalanduskorraldus

1. Piirialade kalavarusid või siirdekalu käsitlevate allpiirkondlike või piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide loomisel või allpiirkondlike või piirkondlike kalanduskorraldustega ühinemisel peavad riigid muu hulgas kokku leppima järgmises:

- a) kalavarud, mille suhtes kaitse- ja majandamis-meetmeid kohaldatakse, võttes arvesse asjaomaste varude bioloogilisi omadusi ja nendega seotud kalapüügi iseloomu;
- b) kohaldamisala, võttes arvesse artikli 7 lõiget 1 ja kõnealuse allpiirkonna või piirkonna omadusi, sealhulgas sotsiaal-majanduslikke, geograafilisi ja keskkonnaalaseid tegureid;
- c) suhted uue kalanduskorralduse töö ning mis tahes olemasolevate kalandust korraldavate organisatsioonide ülesannete, eesmärkide ja tegevuse vahel ning
- d) mehhanismid, mille kaudu kalanduskorralduses võib saada teaduslaseid nõuandeid ja kontrollida kalavarude olukorda, kaasa arvatud vajaduse korral teadusliku nõuandeorgani loomine.

2. Riigid, kes teevad koostööd allpiirkondliku või piirkondliku kalanduskorralduse loomisel, teavitavad sellest koostööst teisi riike, kes teada olevalt on tõeliselt huvitatud loodavast kalanduskorraldusest.

Artikkel 10

Allpiirkondlike ja piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide ja kalanduskorralduse ülesanded

Täites oma koostöökohustust allpiirkondlike või piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide kaudu, teevad riigid järgmist:

- a) lepivad kokku kaitse- ja majandamismeetmed, mis tagavad piirialade kalavarude ja siirdekalade pikaajalise säästliku kasutamise, ning täidavad neid meetmeid;
- b) lepivad vajaduse korral kokku osalemisõigustes, nagu näiteks lubatud väljapüügiimaht või püügikoormuse tasemed;
- c) otsustavad vastu võtta ja kohaldada üldiselt soovitatud rahvusvahelised miinimumnõuded kalastustegevuse vastutustundlikuks korraldamiseks;
- d) hangivad ja hindavad teaduslaseid nõuandeid, kontrollivad kalavarude olukorda ja hindavad kalapüügi mõju mittesihthiikidele ja seotud või sõltuvatele liikidele;
- e) lepivad kokku kalavarude püüki käsitlevate andmete kogumise, teatamise, kontrollimise ja vahetamise nõuete suhtes;
- f) koguvad ja levitavad täpseid ja täielikke statistilisi andmeid vastavalt I lisa sätetele, et tagada parima teadusinfo kättesaadavus, säilitades vajaduse korral selle konfidentsiaalsuse;
- g) edendavad ja rakendavad kalavarude teaduslikke hindamisi ja asjaomaseid uuringuid ning levitavad saadud tulemusi;
- h) kehtestavad asjakohased koostöömehhanismid, et tagada tõhus seire, kontroll, järelevalve ja jõustamine;
- i) lepivad kokku, mil viisil arvestada organisatsiooni uute liikmete või kalanduskorralduse uute osaliste kalapüügiandmeid;
- j) lepivad kokku otsustamismenetlused, mis hõlbustavad kaitse- ja majandamismeetmete õigeaegset ja tõhusat vastuvõtmist;
- k) hoolitsevad vaidluste rahumeelse lahendamise eest vastavalt VIII osa sätetele;
- l) tagavad oma asjaomaste siseriiklike asutuste ja tööstuste igakülgse koostöö kalanduskorraldusega esitatud soovitude ja otsuste rakendamisel;
- m) avalikustavad kalanduskorraldusega kehtestatud kaitse- ja majandamismeetmed nõuetekohasel viisil.

Artikkel 11

Uued liikmed või osalised

Otsustades allpiirkondliku või piirkondliku kalandust korraldava organisatsiooni uute liikmete või kalanduskorralduse uute osaliste osalusõiguste sisu ja ulatuse üle, võtavad riigid muu hulgas arvesse järgmist:

- a) piirialade kalavarude ja siirdekalade olukorda ning kalastuspiirkonna selle hetke püügikoormuse taset;
- b) uute ja praeguste liikmete või osaliste asjakohaseid huve, püügistruktuuri ja -tavasid;
- c) uute ja praeguste liikmete või osaliste osalemist kõnealuste kalavarude kaitse- ja majandamismeetmetes, täpsete andmete kogumises ja esitamises ning kalavarude teadusliku uurimise korraldamises;
- d) selliste rannikuäärsete kalastuskogukondade vajadusi, kes sõltuvad peamiselt kõnealuste kalavarude püügist;
- e) selliste rannikuäärsete riikide vajadusi, kelle majandus on suuresti sõltuv mere elusressursside kasutamisest, ja
- f) selliste allpiirkondade või piirkondade arengumaade huve, kelle riikliku jurisdiktsiooni all olevates piirkondades esineb samuti kõnealuseid kalavarusid.

Artikkel 12

Allpiirkondlike ja piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide tegevuse ja kalanduskorralduse läbipaistvus

1. Riigid peavad tagama allpiirkondlike ja piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide otsustamisprotsessi ja muu tegevuse ning kalanduskorralduse läbipaistvuse.

2. Piirialade kalavarude ja siirdekaladega seotud valitsustevaheliste organisatsioonide ja valitsusväliste organisatsioonide esindajatel võimaldatakse osa võtta allpiirkondlike ja piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide koosolekutest vaatljana või vastavalt vajadusele muul viisil, kooskõlas asjaomase kalanduskorralduse menetluskorraga. Menetluskord ei tohi selles suhtes põhjendamatuid piiranguid seada. Kõnealustele valitsustevaheliste organisatsioonidele ja valitsusvälistele organisatsioonidele peab olema tagatud õigeaegne juurdepääs sellise kalanduskorralduse andmetele ja aruannetele kooskõlas juurdepääsu käsitleva menetluseeskirjaga.

Artikkel 13

Olemaolevate kalandust korraldavate organisatsioonide ja kalanduskorralduse tugevdamine

Riigid teevad koostööd olemasolevate allpiirkondlike ja piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide ja kalanduskorralduse tugevdamiseks, et suurendada nende tõhusust piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse- ja majandamismeetmete kehtestamisel ja rakendamisel.

Artikkel 14

Info kogumine ja esitamine ning teadusuuringute-alane koostöö

1. Riigid tagavad, et nende lipu all sõitvad kalalaevad esitavad info, mida on vaja käesolevas lepingus sätestatud kohustuste täitmiseks. Sel eesmärgil teevad riigid vastavalt I lisa sätetele järgmist:

- a) koguvad ja vahetavad teaduslikke, tehnilisi ja statistilisi andmeid piirialade kalavarude ja siirdekalade püügi kohta;
- b) tagavad, et kogutavad andmed oleksid piisavalt üksikasjalikud, et hõlbustada kalavarude hindamist, ning et need esitatakse aegsasti, et võimaldada täita allpiirkondlike või piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide nõudeid, ja
- c) võtavad asjakohaseid meetmeid kõnealuste andmete täpsuse kontrollimiseks.

2. Riigid teevad otse või allpiirkondlike või piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide kaudu koostööd, et:

- a) leppida kokku andmete täpsustamises ja asjaomastele kalandust korraldavatele organisatsioonidele esitamise viisis, võttes arvesse varude iseloomu ja kõnealuste varude püüki;

- b) töötada välja ja jagada omavahel analüüsi- ja kalavarude hindamise meetodid piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse- ja majandamismeetmete parandamiseks.

3. Riigid teevad konventsiooni XIII osa kohaselt otse või pädevate rahvusvaheliste organisatsioonide kaudu koostööd, et parandada kalanduse valdkonnas teadusuuringute tegemise suutlikkust ning edendada piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse ja majandamisega seotud teadusuuringuid kõigi hüvanguks. Selleks peab riik või pädev rahvusvaheline organisatsioon, kes korraldab sellise teadusuuringu väljaspool riikliku jurisdiktsiooni alla kuuluvat piirkonda, aktiivselt edendama selle uuringu tulemuste ning eesmärkide ja meetoditega seotud info avaldamist ja levitamist kõikides huvitatud riikides ning niipalju kui võimalik hõlbustama nende riikide teadlaste osalemist kõnealustes uuringutes.

Artikkel 15

Suletud ja poolsuletud mered

Käesoleva lepingu rakendamisel suletud või poolsuletud mere suhtes võtavad riigid arvesse selle mere looduslikke omadusi ja tegutsevad kooskõlas konventsiooni IX osa ja muude asjaomaste sätetega.

Artikkel 16

Avamerepiirkonnad, mida täielikult ümbritseb ühe riigi riikliku jurisdiktsiooni alla kuuluv piirkond

1. Riigid, kes püüavad piirialade kalavarudest või siirdekalavarudest avamerepiirkonnas, mida täielikult ümbritseb ühe riigi riikliku jurisdiktsiooni all olev piirkond, teevad viimati nimetatud riigiga koostööd kõnealuste avamerevarude kaitse- ja majandamismeetmete kehtestamiseks. Võttes arvesse piirkonna looduslikke omadusi, pööravad riigid erilist tähelepanu selliste kalavarudega kokkusobivate kaitse- ja majandamismeetmete kehtestamisele vastavalt artiklile 7. Avamere suhtes võetud meetmed peavad konventsiooni kohaselt arvestama rannikuäärse riigi õigusi, kohustusi ja huve, need peavad põhinema parimatel kättesaadavatel teaduslike tõenditel ja võtma arvesse ka kõiki kaitse- ja majandamismeetmeid, mida rannikuäärne riik on oma riikliku jurisdiktsiooni all olemas piirkonnas samade kalavarude suhtes võtnud ja kohaldanud vastavalt konventsiooni artiklile 61. Riigid peavad ka kokku leppima avamerel kaitse- ja majandamismeetmete täitmist tagavates seire-, kontrolli-, järelevalve- ja jõustamismeetmetes.

2. Riigid tegutsevad artikli 8 kohaselt heas usus ja teevad kõik endast oleneva, et jõuda viivitamata kokkuleppele lõikes 1 nimetatud piirkonnas toimuva kalapüügi suhtes kohaldatavates kaitse- ja majandamismeetmetes. Kui kalastavad riigid ja rannikuäärsed riigid ei ole mõistliku aja jooksul suutnud asjakohastes meetmetes kokku leppida, kohaldavad nad lõiget 1 arvestades artikli 7 lõi-

keid 4, 5 ja 6 ajutiste kokkulepete sõlmimise või meetmete võtmise kohta. Enne selliste ajutiste kokkulepete või meetmete kehtestamist võtavad asjaomased riigid meetmeid oma lipu all sõitvate laevade suhtes, et need ei tegeleks püübiga, mis võib kõnealuseid kalavarusid kahjustada.

IV OSA

RIIGID, KES EI OLE OSALISED

Artikkel 17

Riigid, kes ei ole kalandust korraldavate organisatsioonide liikmed ega kalanduskorralduse osalised

1. Riik, kes ei ole allpiirkondliku või piirkondliku kalandust korraldava organisatsiooni liige ega kalanduskorralduse osaline ning kes muul viisil ei nõustu kohaldama sellise kalanduskorraldusega kehtestatud kaitse- ja majandamismeetmeid, ei ole vabastatud konventsioonis ja käesolevas lepingus sätestatud kohustusest teha koostööd asjaomaste piirialade kalavarude ja siirdekalavarude kaitsmisel ja majandamisel.
2. Selline riik ei tohi lubada oma lipu all sõitvatel laevadel tegelda piirialade kalavarude või siirdekalade püübiga, mille suhtes kohaldatakse asjaomase kalanduskorraldusega kehtestatud kaitse- ja majandamismeetmeid.
3. Riigid, kes on allpiirkondliku või piirkondliku kalandust korraldava organisatsiooni liikmed või kalanduskorralduse osalised,

nõuavad ükshaaval või üheskoos artikli 1 lõikes 3 nimetatud kalastusüksustelt, kelle kalalaevad asuvad kõnealuses piirkonnas, et need teeksid igakülgset koostööd asjaomase kalanduskorraldusega kehtestatud kaitse- ja majandamismeetmete rakendamisel, et neid meetmeid kõnealuse piirkonna kalapüügil võimalikult laialdaselt *de facto* kohaldada. Sellised kalastusüksused saavad kalapüügis osalemisega seotud soodustusi vastavalt sellele, kuivõrd nad täidavad kõnealuste varude suhtes kehtivaid kaitse- ja majandamismeetmeid.

4. Riigid, kes on asjaomase kalandust korraldava organisatsiooni liikmed või kalanduskorralduse osalised, vahetavad infot nende kalalaevade tegevuse kohta, mis sõidavad selliste riikide lippude all, kes ei ole asjaomase organisatsiooni liikmed ega kalanduskorralduse osalised ning tegelevad kõnealuste kalavarude püübiga. Nad võtavad käesoleva lepingu ja rahvusvahelise õiguse kohaseid meetmeid, et ära hoida selliste laevade niisugust tegevust, mis kahjustaks allpiirkondlike või piirkondlike kaitse- ja majandamismeetmete tõhusust.

V OSA

LIPURIIGI KOHUSTUSED

Artikkel 18

Lipuriigi kohustused

1. Riik, kelle laevad kalastavad avamerel, võtab vajalikke meetmeid, et tema lipu all sõitvad laevad täidaksid allpiirkondlikke ja piirkondlikke kaitse- ja majandamismeetmeid ning et sellised laevad ei teeks midagi niisugust, mis kahjustaks kõnealuste meetmete tõhusust.
2. Riik lubab oma lipu all sõitvaid laevu avamerepüügil kasutada üksnes juhul, kui ta on suuteline tõhusalt täita konventsiooni ja käesoleva lepinguga talle selliste laevade suhtes ettenähtud kohustusi.

3. Meetmed, mida riik peab võtma oma lipu all sõitvate laevade suhtes, hõlmavad järgmist:

- a) kõnealuste laevade kontrollimine avamerel püügilitsentside või -lubade abil ükskõik millise allpiirkondlikul, piirkondlikul või ülemaailmsel tasandil kokkulepitud menetluse kohaselt;
- b) eeskirjade kehtestamine, millega:
  - i) määratakse püügilitsentsi või -loa tingimused, mis on piisavad selleks, et täita lipuriigi kõiki allpiirkondlikke, piirkondlikke või ülemaailmseid kohustusi,
  - ii) keelatakse avamerel kalastada sellistel laevadel, millel ei ole nõuetekohast püügilitsentsi või -luba, samuti keelatakse avamerel kalastada muul viisil kui sellise litsentsi või loa tingimuste kohaselt,

- iii) nõutakse avamerel kalastavatelt laevadelt, et nad hoiaksid kõnealust litsentsi või luba alati laevas ja esitaksid selle kontrollimiseks nõuetekohaselt volitatud isiku nõudmisel,
  - iv) tagatakse, et tema lipu all sõitev laev ei tegeleks loata kalapüügiga teiste riikide riikliku jurisdiktsiooni all olevates piirkondades;
  - c) riikliku kalalaevaregistri sisseadmine laevade kohta, millel on lubatud kalastada avamerel, ja selles registris sisalduvale infole juurdepääsu sätestamine otseselt huvitatud riikide taotluse korral, võttes arvesse lipuriigi siseriiklike õigusakte, mis käsitlevad sellise info avaldamist;
  - d) identifitseerimise eesmärgil kalalaevade ja püügivahendite märgistamise nõudmine vastavalt ühtsele ja rahvusvahelisel tunnustatud laevade ja püügivahendite märgistamissüsteemile, nagu näiteks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni standardnõuded kalalaevade märgistamise ja identifitseerimise kohta;
  - e) laeva asukoha, sihtliikide ja mittesihtliikide püügi, püügikoorumuse ja muude asjakohaste püügandmete registreerimine ja õigeaegne teatamine vastavalt selliste andmete kogumist käsitlevatele allpiirkondlikele, piirkondlikele või ülemaailmsetele nõuetele;
  - f) nõuded sihtliikide ja mittesihtliikide püügi kontrollimise kohta, kasutades selliseid vahendeid nagu vaatlusprogrammid, inspekteerimissüsteemid, lossimisaruanded, ümberlaadimise järelevalve ning lossitud saagi ja turustatistika jälgimine;
  - g) selliste laevade, nende kalastustegevuse ja sellega seotud toimingute seire, kontrollimine ja järelevalve, muu hulgas:
    - i) riiklike inspekteerimissüsteemide ning allpiirkondlike ja piirkondlike jõustamisalaste koostöösüsteemide rakendamine vastavalt artiklitele 21 ja 22, sealhulgas nõuded, et kõnealused laevad lubaksid juurdepääsu teiste riikide nõuetekohaselt volitatud inspektoritele,
    - ii) riiklike vaatlejaprogrammide ning allpiirkondlike ja piirkondlike vaatlejaprogrammide rakendamine, milles lipuriik osaleb, sealhulgas nõuded, et kõnealused laevad lubaksid juurdepääsu teiste riikide vaatlejatele programmide raames kokkulepitud ülesannete täitmiseks,
    - iii) laevaseiresüsteemide väljatöötamine ja rakendamine, sealhulgas vajaduse korral satelliitsaatjasüsteemid, vastavalt riiklikele programmidele või asjaomaste riikide vahel sõlmitud allpiirkondlikele, piirkondlikele või ülemaailmsetele kokkulepetele;
  - h) avamerel toimuva ümberlaadimise reguleerimine tagamaks, et kaitse- ja majandamismeetmete tõhusust ei kahjustata;
    - i) kalastustegevuse reguleerimine, et tagada allpiirkondlike, piirkondlike või ülemaailmsete meetmete täitmine, kaasa arvatud meetmed, mille eesmärk on mittesihtliikide püügi vähendamine miinimumini.
4. Kui on olemas allpiirkondlikul, piirkondlikul või ülemaailmsel tasandil kokkulepitud seire-, kontrolli- ja järelevalvesüsteem, peavad riigid tagama, et meetmed, mida nad kehtestavad oma lipu all sõitvate laevade suhtes, oleksid nimetatud süsteemiga kooskõlas.

VI OSA

TÄITMINE JA JÕUSTAMINE

Artikkel 19

Lipuriigipoolne täitmine ja jõustamine

1. Riik tagab, et tema lipu all sõitvad laevad täidavad allpiirkondlike ja piirkondlike piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse- ja majandamismeetmeid. Selleks see riik:
- a) jõustab sellised meetmed, olenemata kohast, kus rikkumine toimus;
  - b) uurib viivitamata ja täielikult kõiki allpiirkondlike või piirkondlike kaitse- ja majandamismeetmete väidetavaid rikkumisi, kusjuures uurimine võib hõlmata asjaomaste laevade füüsilist inspekteerimist, ja teatab kohe rikkumisest teatanud riigile ning asjaomasele allpiirkondlikule või piirkondlikule kalandust korraldavale organisatsioonile uurimise kulgemisest ja tulemustest;
  - c) nõuab, et kõik tema lipu all sõitvad laevad annaksid uurimisorganile infot laeva asukoha, püügi, püügivahendite, kalastustegevuse ja sellega seotud toimingute kohta väidetava rikkumise piirkonnas;
  - d) kui ta leiab, et väidetava rikkumise kohta on piisavalt tõendeid, teatab juhtumist oma ametiasutustele, et need viivitamata algataksid riigi õigusaktide kohaselt kohtumenetluse ja vajaduse korral peaksid kõnealuse laeva kinni;

e) tagab, et laev, mille suhtes selle riigi õigusaktide kohaselt on kindlaks tehtud kõnealuste meetmete tõsine rikkumine, ei tegele avamerepüügiga kuni ajani, mil ta on rahuldanud kõik nõuded ja kandnud kõik karistused, mis lipuriik talle rikku-mise eest määras.

2. Kõik uurimised ja kohtumenetlused tuleks läbi viia kiiresti. Rikkumiste suhtes kohaldatavad sanktsioonid peavad olema piisavalt ranged, et nad tagaksid meetmete tõhusa täitmise ja hoiaksid rikkumisi ära igal pool ning jätaksid rikkuja ilma ebaseadusliku tegevuse kaudu saadud majanduslikust kasust. Kalalaevade kaptenite ja muude juhtkonna liikmete suhtes kohaldatavad meetmed peavad sisaldama sätteid, mis lubavad muu hulgas keelduda lubade väljaandmisest tööks selliste laevade kaptenina või juhtkonna liikmena, load tühistada või peatada.

Artikkel 20

Rahvusvaheline koostöö jõustamise vallas

1. Riigid teevad otse või allpiirkondlike ja piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide kaudu koostööd, et tagada piirialade kalavarude ja siirdekalade allpiirkondlike ja piirkondlike kaitse- ja majandamismeetmete täitmine ja jõustamine.

2. Piirialade kalavarude ja siirdekalade allpiirkondlike ja piirkondlike kaitse- ja majandamismeetmete väidetavat rikkumist uuriv lipuriik võib taotleda abi mis tahes teiselt riigilt, kelle abi võib uurimises kasulik olla. Kõik riigid püüavad sellise uurimisega seotud lipuriigi põhjendatud taotlusele vastu tulla.

3. Lipuriik võib sellise uurimise korraldada vahetult, koostöös teiste huvitatud riikidega või asjaomase allpiirkondliku või piirkondliku kalanduskorralduse kaudu. Kõikidele riikidele, kes on väidetavast rikkumisest huvitatud või keda see mõjutab, teatatakse uurimise kulgemisest ja tulemustest.

4. Riigid abistavad üksteist selliste laevade identifitseerimisel, mille kohta on teatatud, et nende tegevus kahjustab allpiirkondlike, piirkondlike või ülemaailmsete kaitse- ja majandamismeetmete tõhusust.

5. Riigid kehtestavad siseriiklike õigusaktidega lubatud ulatuses korra, millega teiste riikide prokuratuuridele võimaldatakse juurdepääs tõenditele, mis on seotud kõnealuste meetmete väidetava rikkumisega.

6. Kui on põhjust arvata, et laev on tegelnud loata avamerepüügiga rannikuäärse riigi jurisdiktsiooni all olevas piirkonnas, peab selle laeva lipuriik kõnealuse rannikuriigi taotlusel asja viivitamata ja põhjalikult uurima. Lipuriik teeb niisugustel juhtudel asjakohaste meetmete elluviimisel rannikuäärse riigiga koostööd ja võib anda rannikuäärse riigi asjaomastele asutustele loa minna laeva pardale ning inspekteerida seda avamerel. See lõige ei piira konventsiooni artikli 111 kohaldamist.

7. Lepinguosalised, kes on allpiirkondliku või piirkondliku kalandust korraldava organisatsiooni liikmed või kalanduskorralduse osalised, võivad võtta rahvusvahelise õiguse kohaseid meetmeid, kaasa arvatud selleks määratud allpiirkondlikud või piirkondlikud menetlused, et ära hoida asjaomase kalanduskorraldusega kehtestatud kaitse- ja majandamismeetmete tõhusust kahjustanud või neid meetmeid muul viisil rikkunud laevade avamerekalapiiük kõnealuses allpiirkonnas või piirkonnas kuni ajani, mil lipuriik on võtnud asjakohased meetmed.

Artikkel 21

Allpiirkondlik ja piirkondlik koostöö jõustamisel

1. Kõikides allpiirkondliku või piirkondliku kalanduskorraldusega reguleeritavates avamerepiirkondades võib lepinguosaline riik, kes on asjaomase kalanduskorralduse osaline, nõuetekohaselt volitatud inspektorite vahendusel minna teise lepinguosalise lipu all sõitva laeva pardale ja seda inspekteerida vastavalt lõikele 2, olenemata sellest, kas see lepinguosaline on asjaomase kalanduskorralduse osaline või mitte, eesmärgiga tagada selle kalanduskorraldusega kehtestatud piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse- ja majandamismeetmete täitmine.

2. Riigid kehtestavad allpiirkondlike või piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide kaudu lõikes 1 sätestatud pardallemineku ja laeva inspekteerimise korra, samuti muude käesoleva artikli sätete rakendamise korra. See kord peab olema kooskõlas käesoleva artikliga ja artiklis 22 sätestatud põhimenetlustega ega tohi diskrimineerida riike, kes ei ole kalanduskorralduse osalised. Laeva pardale mineku ja inspekteerimise, samuti järgneva õiguskaitsemeetme võtmine peab toimuma nimetatud korra kohaselt. Riigid avalikustavad nõuetele vastavalt käesoleva lõike kohaselt kehtestatud korra.

3. Kui kahe aasta jooksul alates käesoleva lepingu vastuvõtmisest ei ole kalanduskorralduses asjakohast korda kehtestatud, toimub lõikes 1 sätestatud pardallemineku ja inspekteerimise, samuti

igasugune edaspidise täitemeetme võtmine kuni vastava korra kehtestamiseni käesoleva artikli ja artiklis 22 sätestatud põhimeetluste kohaselt.

4. Enne käesoleva artikliga ettenähtud meetmete võtmist teavitavad inspekteerivad riigid otse või asjaomase allpiirkondliku või piirkondliku kalanduskorralduse kaudu kõiki riike, kelle laevad püüavad avamerel selles allpiirkonnas või piirkonnas, oma nõuetekohaselt volitatud inspektorite identifitseerimise meetodist. Laevad, mida kasutatakse teise laeva pardale minekul ja inspekteerimisel, peavad olema selgesti märgistatud ja riiklike kohustuste täitjana identifitseeritavad. Käesoleva lepingu osaliseks saamisel määrab riik asjaomase asutuse, kes võtab vastu käesolevas artiklis ettenähtud teated, ja avalikustab selle määramise nõuetekohaselt asjaomase allpiirkondliku või piirkondliku kalanduskorralduse kaudu.

5. Kui pardalemineku ja inspekteerimise järel on kindel põhjus uskuda, et laeva tegevus on olnud vastuolus lõikes 1 nimetatud kaitse- ja majandamismeetmetega, kaitseb inspekteeriv riik vajaduse korral tõendusmaterjali ja teatab viivitamata lipuriigile väidetavast rikkumisest.

6. Lipuriik peab vastama lõikes 5 nimetatud teatele kolme tööpäeva jooksul alates teate saamisest või muu lõikes 2 ettenähtud korraga ettenähtud aja jooksul, ja:

- a) täitma viivitamata artiklis 19 sätestatud kohustuse uurida, ning kui tõendid nõuavad, võtma laeva suhtes täitemeetmeid, millisel juhul ta peab viivitamata teavitama inspekteerivat riiki uurimistulemustest ja kõikidest võetud täitemeetmetest; või
- b) volitama inspekteerivat riiki uurimist korraldama.

7. Kui lipuriik volitab inspekteerivat riiki väidetava rikkumise uurimist korraldama, peab inspekteeriv riik viivitamata teavitama lipuriiki uurimistulemustest. Kui tõendid nõuavad, täidab lipuriik oma kohustuse võtta laeva suhtes täitemeetmeid. Teise võimalusena võib lipuriik volitada inspekteerivat riiki võtma selliseid täitemeetmeid, mida lipuriik asjaomase laeva suhtes võib määrata käesolevas lepingus sätestatud lipuriigi õiguste ja kohustuste kohaselt.

8. Kui pardalemineku ja inspekteerimise järel on kindel põhjus uskuda, et laev on toime pannud tõsise rikkumise ja lipuriik ei ole vastanud või ei ole suutnud võtta meetmeid vastavalt lõigetele 6 ja 7, võivad inspektorid jääda laevale ja kaitsta tõendusmaterjali

ning nõuda, et kapten aitaks neid edaspidisel uurimisel, kaasa arvatud vajaduse korral laeva viivitamatu toimetamine lähimasse asjakohasesse sadamasse või muusse sadamasse, mis on kindlaks määratud lõike 2 kohaselt kehtestatud korraga. Inspekteeriv riik teatab lipuriigile kohe selle sadama nime, kuhu laev suundub. Inspekteeriv riik, lipuriik ja vajaduse korral sadamariik peavad võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks laevapere liikmete heaolu olemata nende kodakondsusest.

9. Inspekteeriv riik teavitab lipuriiki ja asjaomast kalanduskorraldust või selle osalisi edaspidiste uuringute tulemustest.

10. Inspekteeriv riik peab oma inspektoritelt nõudma, et nad järgiksid laeva ja laevapere ohutust käsitlevaid üldtunnustatud rahvusvahelisi eeskirju, menetlusi ja tavasid, segaksid püügitegevust nii vähe kui võimalik ning väldiksid võimalikult toiminguid, mis võiksid avaldada negatiivset mõju pardal oleva saagi kvaliteedile. Inspekteeriv riik peab tagama, et pardaleminek ja inspekteerimine toimuksid viisil, mis välistab kalalaeva ahistamise.

11. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab tõsine rikkumine

- a) kalastamist ilma lipuriigi poolt artikli 18 lõike 3 punkti a kohaselt väljaantud kehtiva litsentsi või loata;
- b) asjaomase allpiirkondliku või piirkondliku kalanduskorraldusega nõutavate täpsete saagi ja muude saagiga seotud andmete registreerimata jätmist või tõsiseid ebatäpsusi saagi registreerimisel, mis on vastuolus kalanduskorraldusega kehtestatud saagi registreerimise nõuetega;
- c) kalastamist keelupiirkonnas, kalastamist püügikeelu ajal või ilma asjaomase allpiirkondliku või piirkondliku kalanduskorraldusega kehtestatud kvoodita või pärast seda, kui kvoot on täis;
- d) nende kalavarude spetsialiseeritud püüki, mille suhtes kehtib moratorium või mille püük on keelatud;
- e) keelatud püügivahendite kasutamist;
- f) kalalaeva pardatähise, nime või registreerimisandmete võltsimist või varjamist;
- g) uurimisega seotud tõendite varjamist, rikkumist või kõrvaldamist;
- h) mitmekordseid rikkumisi, mis koos kujutavad endast kaitse- ja majandamismeetmete tõsist eiramist, või

- i) muid rikkumisi, mis on täpsustatud asjaomase allpiirkondliku ja piirkondliku kalanduskorraldusega kehtestatud menetlustes.

12. Olenemata muudest käesoleva artikli sätetest võib lipuriik igal ajal võtta meetmeid artikliga 19 ettenähtud kohustuste täitmiseks väidetava rikkumise suhtes. Kui laev on inspekteeriva riigi juhtimise all, peab viimane lipuriigi taotlusel loovutama laeva lipuriigile koos kõikide andmetega uurimise kulgemise ja tulemuste kohta.

13. Käesolev artikkel ei piira lipuriigi õigust võtta mis tahes meetmeid vastavalt oma õigusaktidele, sealhulgas karistuste määramist.

14. Käesolevat artiklit kohaldatakse *mutatis mutandis* pardalemineku ja inspekteerimise suhtes, mida sooritab lepinguosaline riik, kes on allpiirkondliku või piirkondliku kalandust korraldava organisatsiooni liige või kalanduskorralduse osaline ning kellel on kindel põhjus uskuda, et teise lepinguosalise riigi lipu all sõitev kala-laev on tegutsenud lõikes 1 nimetatud kaitse- ja majandamismeetmete vastaselt kõnealuse organisatsiooni või kalanduskorraldusega reguleeritavas avamerepiirkonnas ning et see laev on seejärel sama kalastusretke jooksul sisenenud inspekteeriva riigi riikliku jurisdiktsiooni all olevasse piirkonda.

15. Kui allpiirkondliku või piirkondliku kalanduskorraldusega on kehtestanud alternatiivmehhanism, mis võimaldab liikmetel või osalistel tõhusalt täita käesoleva lepinguga ettenähtud kohustust tagada asjaomase kalanduskorraldusega kehtestatud kaitse- ja majandamismeetmete täitmine, võivad kõnealuse kalanduskorralduse osalised kokku leppida, et piiravad omavahel lõike 1 kohaldamist asjaomases avamerepiirkonnas kehtestatud kaitse- ja majandamismeetmete osas.

16. Meetmed, mida võtavad muud kui lipuriigid allpiirkondlike või piirkondlike kaitse- ja majandamismeetmete vastaselt tegutsenud laevade suhtes, peavad olema vastavuses rikkumise tõsidusega.

17. Kui on põhjust kahtlustada, et avamerel kalastav laev on rikkonduseta, võib riik minna laeva pardale ja seda inspekteerida. Kui tõendid nõuavad, võib riik võtta asjakohaseid meetmeid vastavalt rahvusvahelisele õigusele.

18. Riigid vastutavad nende tekitatud kahjustuste või kadumiste eest, mis tulenevad käesoleva artikli kohaselt võetud meetmetest,

kui need meetmed on ebaseaduslikud või ülemäärased võrreldes sellega, mis on kättesaadava teabe kohaselt käesoleva artikli sätete rakendamiseks põhjendatult vajalik.

Artikkel 22

Artiklis 21 nimetatud pardalemineku ja inspekteerimise põhimenetlused

1. Inspekteeriv riik peab tagama, et tema nõuetekohaselt volitatud inspektorid:

- a) esitavad laevakaptenile oma volikirjad ja kõnealuses avamerepiirkonnas kehtivate asjaomaste kaitse- ja majandamismeetmete või nende meetmete kohaselt kehtestatud eeskirjade ja õigusaktide teksti koopia;
- b) saadavad lipuriigile teate pardalemineku ja inspekteerimise kohta;
- c) ei takista pardalemineku ja inspekteerimise ajal kaptenit ühendusepidamisel tema lipuriigi asutustega;
- d) esitavad kaptenile ja lipuriigi ametiasutustele pardalemineku ja inspekteerimist käsitleva aruande koopia, kuhu märgitakse kõik vastulaused või avaldused, mida kapten soovib aruandesse lisada;
- e) lahkuvad pärast inspekteerimise lõppu kohe laevalt, kui tõendeid tõsiste rikkumiste kohta ei leitud; ja
- f) väldivad jõu kasutamist, välja arvatud siis ja selles ulatuses, kui on vajalik inspektorite ohutuse tagamiseks, ja juhul, kui inspektoreid nende ülesannete täitmisel takistatakse. Kasutatud jõud ei tohi olla suurem kui nendes tingimustes põhjendatult vajalik.

2. Inspekteeriva riigi nõuetekohaselt volitatud inspektorid võivad inspekteerida laeva, selle litsentsi, püügivahendeid, varustust, registreeritud andmeid, ruume, kala ja kalatooteid ning asjakohaseid dokumente, mida on vaja, et kontrollida vastavate kaitse- ja majandamismeetmete täitmist.

3. Lipuriik peab tagama, et laevakaptenid:

- a) võimaldavad ja hõlbustavad inspektoritel kiiresti ja ohutult pardale minna;
- b) teevad koostööd ja abistavad laeva inspekteerimisel, mida teostatakse asjaomaste menetluste kohaselt;
- c) ei takista, ähvarda ega sega inspektoreid nende ülesannete täitmisel;
- d) lubab inspektoritel pardalemineku ja inspekteerimise ajal lipuriigi ja inspekteeriva riigi asutustega ühendust pidada;
- e) tagab inspektoritele piisavad tingimused, muu hulgas vajaduse korral söögi ja majutuse;
- f) hõlbustab inspektorite turvalist lahkumist laevalt.

4. Kui laeva kapten ei luba käesoleva artikliga ja artikliga 21 ettenähtud pardaleminekut ja inspekteerimist, peab lipuriik andma kaptenile korralduse, et ta seda viivitamata võimaldaks, välja arvatud olukorras, kus mereohutusega seotud üldtunnustatud rahvusvaheliste eeskirjade, menetluste või tavade kohaselt on vaja pardaleminekut ja inspekteerimist edasi lükata, ning kui laeva kapten seda korraldust ei täida, peatab lipuriik laeva kalastusloa ja käsib laeval viivitamata sadamasse pöörduda. Lipuriik teatab inspekteerivale riigile meetmetest, mida ta on võtnud seoses käesolevas lõikes kirjeldatud asjaoludega.

Artikkel 23

Sadamariigi võetavad meetmed

1. Sadamariigil on õigus ja kohustus võtta rahvusvahelise õiguse kohaseid meetmeid, et edendada allpiirkondlike, piirkondlike ja

ülemaailmsete kaitse- ja majandamismeetmete tõhusust. Selliseid meetmeid võttes ei tohi sadamariik vormiliselt ega tegelikult diskrimineerida ühegi riigi laevu.

2. Sadamariik võib muu hulgas inspekteerida dokumente, püügivahendeid ja kalalaeva pardal olevat saaki, kui laev on vabatahtlikult tema sadamas või kaldalähedases terminalis.

3. Riigid võivad vastu võtta eeskirju, mis annavad asjaomastele riiklikele asutustele õiguse keelata lossimised või ümberlaadimised, kui on kindlaks tehtud, et saak on saadud viisil, mis kahjustab allpiirkondlike, piirkondlike või ülemaailmsete kaitse- ja majandamismeetmete tõhusust avamerel.

4. Käesoleva artikli sätteid ei takista riike kohaldamast rahvusvahelise õiguse kohaselt oma suveräänseid õigusi nende territooriumil asuvate sadamate suhtes.

VII OSA

ARENAGUMAARE NÕUDED

Artikkel 24

Arengumaade erinõuete tunnustamine

1. Riigid tunnustavad täielikult arengumaade erinõudeid piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse- ja majandamismeetmete ning nende varude püügi arendamise suhtes. Selleks abistavad riigid arenguriike otse või ÜRO Arenguprogrammi, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni ning muude spetsialiseeritud asutuste kaudu või Ülemaailmse Keskkonnanahastu, Säästva Arengu Komisjoni ja muude rahvusvaheliste ning piirkondlike organisatsioonide ja asutuste kaudu.

2. Täites kohustust teha koostööd piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse- ja majandamismeetmete kehtestamisel, võtavad riigid arvesse arengumaade erinõudeid, eelkõige:

- a) selliste arengumaade haavatavust, kes sõltuvad mere elusressursside kasutamisest, kaasa arvatud nende elanikkonna või selle osa toidutarbe rahuldamine;
- b) vajadust vältida negatiivseid mõjusid ning tagada kalapüügi-võimalus oma vajadusteks kalastavatele isikutele, väiksemahulise ja rannalähease püügiga tegelejatele ning kalanduses

töötavatele naistele, samuti arengumaade, eriti arengumaade väikesaarte põlisrahvastele;

- c) vajadust tagada, et sellised meetmed ei paneks arengumaadele otse või kaudselt ebaproportsionaalselt suurt koormust kõnealuste varude kaitsmisel.

Artikkel 25

Koostöövormid arengumaadega

1. Riigid teevad otse või allpiirkondlike, piirkondlike või ülemaailmsete organisatsioonide kaudu koostööd, et:

- a) parandada arengumaade, eriti vähimarenenud riikide ja väikesaarte suutlikkust piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitsmisel ja majandamisel ning nimetatud varudega seotud oma kalapüügi arendamisel;
- b) abistada arengumaid, eriti vähimarenenud riike ja väikesaari, et võimaldada neil osaleda kõnealuste varude avamerepüügis, kaasa arvatud neile kõnealusele püügile hõlpsama juurdepääsu tagamine vastavalt artiklitele 5 ja 11;

c) hõlbustada arengumaade osalemist allpiirkondlikes ja piirkondlikes kalandust korraldavates organisatsioonides ja kalanduskorralduses.

2. Käesoleva artikli tähenduses hõlmab koostöö arengumaadega finantsabi andmist, inimressursside arenduse toetamist, tehnilist abi, tehnosiiret, sealhulgas ühiste ettevõtmiste raames, ning nõustamis- ja konsultanditeenuseid.

3. Selline abi suunatakse muu hulgas eelkõige:

a) piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse ja majandamise parandamisele kalapüüki käsitlevate ja sellega seotud andmete kogumise, teatamise, kontrollimise, vahetamise ja analüüsimise kaudu;

b) varude hindamisele ja teadusuuringutele;

c) seirele, kontrollile, järelevalvele, meetmete täitmisele ja jõustamisele, kaasa arvatud koolitamine ja suutlikkuse suurendamine kohalikul tasandil, riiklike ja piirkondlike vaatluspro-

grammide väljatöötamine ja rahastamine, tehnoloogia ja seadmete kättesaadavuse tagamine.

Artikkel 26

Eriabi käesoleva lepingu rakendamisel

1. Riigid teevad koostööd, et luua erifondid, mille kaudu abistada arengumaid käesoleva lepingu rakendamisel, sealhulgas arengumaade abistamine niisuguste kulude katmises, mis on seotud selliste vaidlusküsimuste lahendamismenetlustega, mille osalised nad võivad olla.

2. Riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid peaksid abistama arengumaid uute allpiirkondlike või piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide loomisel või olemasolevate organisatsioonide ja kalanduskorralduse tugevdamisel, et kaitsta ja majandada piirialade kalavarusid ja siirdekalavarusid.

VIII OSA

VAIDLUSTE RAHUMEELNE LAHENDAMINE

Artikkel 27

Kohustus lahendada vaidlused rahumeelselt

Riigid on kohustatud lahendama omavahelised vaidlused läbirääkimiste, järelepärimise, vahenduse, lepitamise, vahekohtu, kohtuliku arutamise, piirkondlike asutuste või korralduste abil või muul enda valitud rahumeelsel viisil.

Artikkel 28

Vaidluste vältimine

Riigid teevad koostööd, et vältida vaidlusi. Selleks lepivad riigid allpiirkondlike ja piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide raames kokku tõhusa ja kiire otsustamismenetluse ning vajaduse korral tugevdavad olemasolevaid otsustamismenetlusi.

Artikkel 29

Tehnilist laadi vaidlused

Kui vaidlus puudutab tehnilist küsimust, võivad asjaomased riigid edastada selle enda moodustatud ajutisele ekspertkomisjonile. See komisjon konsulteerib asjaomaste riikidega ja püüab vaidluse kiiresti lahendada, kasutamata siduvaid vaidluste lahendamise menetlusi.

Artikkel 30

Vaidluste lahendamise menetlused

1. Konventsiooni XV osas sätestatud vaidluste lahendamise menetlusi käsitlevaid sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis* kõikide käesoleva lepingu osaliste vaheliste vaidluste suhtes, mis puudutavad käesoleva lepingu tõlgendamist või kohaldamist, olenemata sellest, kas need riigid on konventsiooni osalised või mitte.

2. Konventsiooni XV osas sätestatud vaidluste lahendamise menetlusi käsitlevaid sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis* kõikide käesoleva lepingu osaliste vaheliste vaidluste suhtes, mis puudutavad piirialade kalavarusid ja siirdekalu käsitlevate allpiirkondlike, piirkondlike või ülemaailmsete kalanduskokkulepete tõlgendamist või kohaldamist, milles kõnealused riigid osalevad, kaasa arvatud vaidlused selliste varude kaitsmise ja majandamise küsimuses, olenemata sellest, kas need riigid on konventsiooni osalised või mitte.

3. Kõiki menetlusi, mida käesoleva lepingu või konventsiooni osaline riik on heaks kiitnud konventsiooni artikli 287 kohaselt, kohaldatakse käesolevas osas käsitletud vaidluste suhtes, välja arvatud juhul, kui lepinguosaline lepingu allkirjutamisel, ratifitseerimisel või sellega ühinemisel või mis tahes ajal pärast seda on artikli 287 kohaselt heaks kiitnud muu menetluse käesolevas osas käsitletud vaidluste lahendamiseks.

4. Käesoleva lepingu osaline, kes ei ole konventsiooniga ühinenud, on lepingu allkirjutamise, ratifitseerimise või sellega ühinemise ajal või mis tahes ajal pärast seda vaba kirjaliku avalduse teel valima ühe või mitu konventsiooni artikli 287 lõikes 1 sätestatud viisi käesolevas osas käsitletud vaidluste lahendamiseks.

Artiklit 287 kohaldatakse selle avalduse ning iga vaidluse suhtes, milles kõnealune riik osaleb ja mida kehtiv avaldus ei hõlma. Konventsiooni V, VII ja VIII lisaga ettenähtud lepitus- ja vahekohtumenetluse jaoks on riigil õigus määrata lepitajad, vahekohtunikud ja eksperdid, kes lisatakse V lisa artiklis 2, VII lisa artiklis 2 ja VIII lisa artiklis 2 esitatud nimekirjadesse, et lahendada käesolevas osas käsitletud vaidlusi.

5. Kohus, kellele on lahendamiseks antud vaidlus vastavalt käesolevale osale, kohaldab konventsiooni, käesoleva lepingu ja allpiirkondlike, piirkondlike või ülemaailmsete kalanduskokkulepete asjakohaseid sätteid, samuti mere elusressursside kaitse ja majandamise üldtunnustatud nõudeid ning muid rahvusvahelise õiguse norme, mis ei ole vastuolus konventsiooniga, et tagada piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse.

2. Ilma et see piiraks konventsiooni artikli 290 kohaldamist, võib kohus, kellele vaidlus on lahendamiseks antud vastavalt käesolevale osale, ette näha mitmesuguseid ajutisi meetmeid, mida ta peab nendes tingimustes vajalikuks, et kaitsta vaidluspoolte õigusi või hoida ära asjaomaste kalavarude kahjustamist, samuti artikli 7 lõikes 5 ja artikli 16 lõikes 2 nimetatud juhtudel.

3. Käesoleva lepingu osaline, kes ei ole konventsiooniga ühinenud, võib teatada, et olenemata konventsiooni artikli 290 lõikest 5 ei ole Rahvusvahelisel Mereõiguse Kohtul õigust ajutisi meetmeid ette näha, muuta või tühistada sellise riigi nõusolekuta.

Artikkel 32

Artikkel 31

Ajutised meetmed

1. Kuni vaidluse lahendamiseni käesoleva lisa kohaselt püüavad vaidluspoolled igati jõuda praktilist laadi ajutisele kokkuleppele.

Piirangud vaidluste lahendamise menetluste kohaldatavuse suhtes

Käesoleva lepingu suhtes kohaldatakse konventsiooni artikli 297 lõiget 3.

IX OSA

KÄESOLEVA LEPINGUGA ÜHINEMATA RIIGID

Artikkel 33

Käesoleva lepinguga ühinemata riigid

1. Lepinguosalised julgustavad muid riike käesoleva lepinguga ühinema ja vastu võtma selle sätetele vastavaid õigusakte.

2. Lepinguosalised võtavad käesoleva lepingu ja rahvusvahelise õiguse kohaseid meetmeid, et ära hoida lepinguväliste riikide lippude all sõitvate laevade niisugust tegevust, mis kahjustaks käesoleva lepingu tõhusat rakendamist.

X OSA

HEAUSKSUS JA ÕIGUSTE KURITARVITAMINE

Artikkel 34

Heauskus ja õiguste kuritarvitamine

Lepinguosalised täidavad käesoleva lepingu kohaselt võetud kohustusi heauskselt ja kasutavad käesoleva lepinguga tunnustatud õigusi neid kuritarvitamata.

XI OSA

VASTUTUS*Artikkel 35***Vastutus**

Lepinguosalised vastutavad rahvusvahelise õiguse kohaselt kahju või kahjumi eest, mida nad on lepingu suhtes põhjustanud.

XII OSA

LEPINGU LÄBIVAATAMISE KONVERENTS*Artikkel 36***Lepingu läbivaatamise konverents**

1. Nelja aasta möödumisel käesoleva lepingu jõustumisest kutsub Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär kokku konverentsi, et hinnata käesoleva lepingu tõhusust piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse- ja majandamismeetmete tagamisel. Peasekretär kutsub konverentsile kõik lepinguosalised ning sellised riigid ja üksused, kellel on õigus saada käesoleva lepingu osalisteks, samuti need valitsustevahelised ja valitsusvälised organisatsioonid, kellel on õigus osaleda vaatlajatena.

2. Konverents vaatab käesoleva lepingu sätteid läbi ja annab nende asjakohasusele hinnangu ning teeb vajaduse korral ettepaneku tugevdada nende sätete sisu ja rakendamise viise, et paremini käsitleda piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse ja majandamisega seotud jätkuvaid probleeme.

XIII OSA

LÕPPSÄTTED*Artikkel 37***Allkiri**

Käesolev leping on kõikidele artikli 1 lõike 2 punktis b nimetatud riikidele ja muudele üksustele allakirjutamiseks avatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peakorteris 12 kuu jooksul alates 4. detsembrist 1995.

*Artikkel 38***Ratifitseerimine**

Artikli 1 lõike 2 punktis b nimetatud riigid ja muud üksused peavad käesoleva lepingu ratifitseerima. Ratifitseerimiskirjad antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

*Artikkel 39***Ühinemine**

Käesolev leping on ühinemiseks avatud artikli 1 lõike 2 punktis b nimetatud riikidele ja muudele üksustele. Ühinemiskirjad antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

*Artikkel 40***Jõustumine**

1. Käesolev leping jõustub kolmekümnendal päeval pärast kolmekümnenda ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmist.

2. Iga riigi või muu üksuse suhtes, kes ratifitseerib käesoleva lepingu või ühineb sellega pärast kolmekümnenda ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmist, jõustub leping kolmekümnendal päeval pärast tema ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmist.

*Artikkel 41***Ajutine kohaldamine**

1. Käesolevat lepingut kohaldavad ajutiselt niisugused riigid või üksused, kes nõustuvad selle ajutise kohaldamisega, teatades sellest kirjalikult hoiulevõtjale. Ajutine kohaldamine jõustub vastava teate saamise kuupäeval.

2. Lepingu ajutine kohaldamine riigi või üksuse poolt lõpeb, kui käesolev leping kõnealuse riigi või üksuse suhtes jõustub, või hetkest, mil hoiulevõtja saab kätte asjaomase riigi või üksuste kirjaliku teate, milles viimane avaldab soovi ajutine kohaldamine lõpetada.

Artikkel 42

Reservatsioonid ja erandid

Käesoleva lepingu suhtes ei ole võimalik teha reservatsioone ega erandeid.

Artikkel 43

Deklaratsioonid ja avaldused

Artikkel 42 ei takista riiki või üksust käesoleva lepingu allkirjastamisel, ratifitseerimisel või sellega ühinemisel esitamast mis tahes sõnastuse või nimetusega deklaratsioone või avaldusi, mille eesmärk on muu hulgas ühtlustada oma õigusnormid käesoleva lepingu sätetega, tingimusel, et sellised deklaratsioonid või avaldused ei püüa vähendada või muuta käesoleva lepingu õiguslikku toimet selle kohaldamisel kõnealuse riigi või üksuse suhtes.

Artikkel 44

Suhe teiste lepingutega

1. Käesolev leping ei muuda lepinguosaliste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad muudest käesoleva lepinguga kooskõlas olevatest lepingutest ja mis ei mõjuta teiste lepinguosaliste käesoleva lepingu järgsete õiguste kasutamist või kohustuste täitmist.

2. Kaks või enam lepinguosalist võivad sõlmida käesoleva lepingu sätete toimimist muutvaid või peatavaid kokkuleppeid, mida kohaldatakse üksnes nende vahelistes suhetes, tingimusel, et kõnealused kokkulepped ei hõlma sätteid, mille suhtes erandi tegemine oleks vastuolus käesoleva lepingu tõhusa täitmise ja eesmärgi saavutamise, ning seades samuti tingimuseks, et sellised kokkulepped ei mõjuta käesoleva lepingu põhimõtete kohaldamist ja et nimetatud kokkulepete sätted ei mõjuta teiste lepinguosaliste käesoleva lepingu järgsete õiguste kasutamist või kohustuste täitmist.

3. Lepinguosalised, kes kavatsevad sõlmida lõikes 2 nimetatud kokkuleppe, teatavad sellest käesoleva lepingu hoiulevõtja kaudu teistele lepinguosalistele, osutades muudatusele või peatamisele, mida see kokkuleppe ette näeb.

Artikkel 45

Muutmine

1. Lepinguosaline võib Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile saadetud kirjalikus teatises esitada ettepaneku

käesoleva lepingu muutmiseks ja taotleda kõnealuste muudatuste arutamiseks konverentsi kokkukutsumist. Peasekretär edastab nimetatud teatise kõikidele lepinguosalistele. Kui kuue kuu möödumisel teatise edastamisest vastavad vähemalt pooled lepinguosalised taotlust pooldavalt, kutsub peasekretär konverentsi kokku.

2. Lõike 1 kohaselt kokkukutsutud muutmiskonverentsi otsustamismenetlus on sama, mida kohaldatakse ÜRO piirialade kalavarud ja siirdekalu käsitleval konverentsil, kui konverentsil ei otsustata teisiti. Konverents peaks igati püüdma muudatuste suhtes kokkuleppele jõuda konsensuse alusel ning hääletamise korraldama alles siis, kui kõikidest pingutustest hoolimata konsensusele ei jõuta.

3. Kui käesoleva lepingu muudatused on vastu võetud, on need lepinguosalistele allakirjutamiseks avatud ÜRO peakorteris 12 kuu jooksul alates vastuvõtmisest, kui selles muudatuses ei ole sätestatud teisti.

4. Kõikide käesoleva lepingu muudatuste suhtes kohaldatakse artikleid 38, 39, 47 ja 50.

5. Käesoleva lepingu muudatused jõustuvad need ratifitseerinud või nendega ühinenud lepinguosaliste suhtes kolmekümndal päeval pärast seda, kui kaks kolmandikku lepinguosalistest on oma ratifitseerimis- või ühinemiskirjad hoiule andnud. Iga lepinguosalise suhtes, kes ratifitseerib muudatuse või ühineb sellega pärast nõutud arvu ratifitseerimis- või ühinemiskirjade hoiuleandmist, jõustub leping kolmekümndal päeval pärast tema ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmist.

6. Muudatuses võib sätestada, et selle jõustumiseks on vaja käesolevas artiklis nõutavast suuremat või väiksemat ratifitseerimis- või ühinemisdokumentide arvu.

7. Riik, kes saab käesoleva lepingu osaliseks pärast muudatuste jõustumist vastavalt lõikele 5 ja kes ei ole muud soovi väljendanud:

- a) loetakse muudetud lepingu osaliseks;
- b) loetakse muutmata lepingu osaliseks nende lepinguosaliste suhtes, kes ei ole end muudatusega sidunud.

Artikkel 46

Denonsseerimine

1. Lepinguosaline võib lepingu denonsseerida, teatades sellest kirjalikult Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile, ning esitada põhjused. Kui põhjuseid ei esitata, ei mõjuta see denonsseerimise kehtivust. Denonsseerimine jõustub ühe aasta möödumisel teate vastuvõtmise kuupäevast, kui teates ei ole määratud hilisemat kuupäeva.

2. Denonseerimine ei mõjuta ühelgi viisil lepinguosalise kohustust täita selliseid käesoleva lepinguga ettenähtud kohustusi, mis kehtivad tema suhtes rahvusvahelise õiguse kohaselt käesolevast lepingust olenemata.

Artikkel 47

Rahvusvaheliste organisatsioonide osalemine

1. Juhtudel, kus konventsiooni IX lisa artiklis 1 nimetatud rahvusvaheline organisatsioon ei ole pädev kõikides käesoleva lepinguga reguleeritavates küsimustes, kohaldatakse selliste organisatsioonide lepingus osalemise suhtes konventsiooni IX lisa *mutatis mutandis*, välja arvatud järgmised kõnealuse lisa sätted, mida ei kohaldata:

- a) artikli 2 esimene lause;
- b) artikli 3 lõige 1.

2. Juhtudel, kus konventsiooni IX lisa artiklis 1 nimetatud rahvusvaheline organisatsioon on pädev kõikides käesoleva lepinguga reguleeritavates küsimustes, kohaldatakse selliste organisatsioonide käesolevas lepingus osalemise suhtes järgmisi sätteid:

- a) allakirjutamisel või ühinemisel kinnitab selline rahvusvaheline organisatsioon, et:
  - i) ta on pädev kõikides käesoleva lepinguga reguleeritavates küsimustes;
  - ii) seetõttu ei hakka tema liikmesriigid lepinguosalisteks, välja arvatud kõnealuste riikide need territooriumid, mis selle rahvusvahelise organisatsiooni vastutusalasse ei kuulu;
  - iii) ta on nõus käesoleva lepinguga ettenähtud riikide õiguste ja kohustustega;
- b) osalus sellises rahvusvahelises organisatsioonis ei anna kõnealuse organisatsiooni liikmesriikidele mingeid käesoleva lepinguga ettenähtud õigusi;
- c) kui tekib vastuolu rahvusvahelise organisatsiooni käesolevast lepingust tulenevate kohustuste ja kohustuste vahel, mis tulevad selle organisatsiooni moodustamise kokkuleppe tingi-

mustest või sellega seotud dokumentidest, kohaldatakse käesoleva lepinguga ettenähtud kohustusi.

Artikkel 48

Lisad

1. Lisad on käesoleva lepingu lahutamatu osa, ja kui ei ole selgelt sätestatud teisiti, hõlmab viide käesolevale lepingule või selle osale ka lisasid.

2. Lepinguosalised võivad lisasid aeg-ajalt kohandada. Kohandused peavad põhinema teaduslikel ja tehnilistel uuringutel. Olenevata artiklist 45 inkorporeeritakse lepinguosaliste koosolekul konsensuse alusel vastuvõetud lisa kohandus käesolevasse lepingusse ja see jõustub vastuvõtmise päeval või kohanduses sätestatud muul kuupäeval. Kui lisa kohandust ei võeta koosolekul vastu konsensuse alusel, kohaldatakse artikliga 45 ettenähtud muutmismenetlusi.

Artikkel 49

Hoiulevõtja

Käesoleva lepingu, selle muudatuste ja kohanduste hoiulevõtjaks on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär.

Artikkel 50

Autentsed tekstid

Käesoleva lepingu araabia-, hiina-, inglise-, prantsus-, vene- ja hispaaniakeelsed tekstid on võrdselt autentset.

Selle kinnituseks on nõuetekohaselt volitatud täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Allakirjutamiseks avatud New Yorgis ühe tuhande üheksasaja üheksakümne viienda aasta detsembrikuu neljandal päeval ühes originaalis araabia, hiina, inglise, prantsuse, vene ja hispaania keeles.

I lisa

ANDMETE KOGUMISE JA VAHETAMISE STANDARDNÕUDED

Artikkel 1

Üldpõhimõtted

1. Õigeaegne andmete kogumine, kokkuvõtt ja analüüsimine on piirialade kalavarude ja siirdekalade tõhusa kaitse ja majandamise seisukohast olulise tähtsusega. Seetõttu vajatakse andmeid, mis käsitlevad nende varude püüki avamerel ja riikliku jurisdiktsiooni all olevates piirkondades, ning neid tuleks koguda ja kokku võtta viisil, mis võimaldab statistiliselt olulist analüüsi kalavarude kaitse ja majandamise eesmärgil. Kõnealused andmed hõlmavad püüki ja püügikoormust käsitlevat statistikat ning muud kalapüügiga seotud teavet, nagu näiteks laevadega seotud andmed ja muud andmed püügikoormuse standardimiseks. Kogutud andmed peaksid sisaldama ka teavet mittesihthüükide ja seotud või sõltuvate liikide kohta. Kõiki andmeid tuleks täpsuse tagamiseks kontrollida. Tagatakse kokkuvõtmata andmete konfidentsiaalsus. Selliste andmete levitamine sõltub tingimustest, mille kohaselt need on esitatud.

2. Arengumaadele antakse abi, sealhulgas koolitusabi ning rahalist ja tehnilist abi, et tõsta nende suutlikkust mere elusressursside kaitse ja majandamise valdkonnas. Abi peaks keskenduma andmete kogumise ja kontrollimise, vaatlusprogrammide, andmete analüüsi ning varude hindamist toetavate uurimisprojektide rakendamisega seotud suutlikkuse parandamisele. Tuleks edendada arengumaade teadlaste ja juhtide võimalikult laialdast kaasamist piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitse ja majandamisega seotud tegevusse.

Artikkel 2

Andmete kogumise, kokkuvõtmise ja vahetamise põhimõtted

Piirialade kalavarude ja siirdekalade püüki käsitlevate andmete kogumise, kokkuvõtmise ja vahetamise parameetrite kindlaksmääramisel tuleks silmas pidada järgmisi üldpõhimõtteid:

- a) riigid peaksid tagama, et nende lipu all sõitvatelt laevadelt kogutaks kalapüüki käsitlevaid andmeid vastavalt iga kalapüügiviisi kasutuslikule eripärale (näiteks iga traalivedu, iga põhjaõnge või seinnooda kasutus, iga ritvõngedega püütud kalaparv ja iga vedelipüügipäev) ja piisavalt üksikasjalikult, et hõlbustada kalavarude tõhusat hindamist;
- b) riigid peaksid tagama kalapüüki käsitlevate andmete kontrollimise asjakohase süsteemi;
- c) riigid peaksid kalapüügialased ja muud sellega seotud teadusandmed kokku võtma ning esitama need kokkulepitud vormis ja õigeaegselt asjaomasele allpiirkondlikule või piirkondlikule kalandust korraldavale organisatsioonile, kui see on olemas. Muul juhul peaksid riigid tegema koostööd, et vahetada andmeid kas otse või muude omavahel kokkulepitud koostöömehhanismide kaudu;
- d) riigid peaksid allpiirkondlike või piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide raames või muul viisil kokku leppima andmete täpsustamise ja esitamise vormi vastavalt käesolevale lisale, võttes arvesse kalavarude iseloomu ja kõnealuste varude püüki selles piirkonnas. Sellised kalandust korraldavad organisatsioonid peaksid nõudma ka riikidelt, kes ei ole nende liikmed ega osalised, asjaomast kalapüüki käsitlevate andmete esitamist nende lipu all sõitvate laevade kohta;
- e) sellised kalandust korraldavad organisatsioonid võtavad andmed kokku ja teevad need huvitatud riikidele kättesaadavaks õigeaegselt ja kokkulepitud vormis vastavalt kalanduskorraldusega kehtestatud tingimustele; ja
- f) lipuriigi ja asjaomase allpiirkondliku või piirkondliku kalanduskorralduse teadlased peaksid andmeid analüüsima vastavalt vajadusele kas koos või eraldi.

Artikkel 3

Kalapüügi alusandmed

1. Riigid koguvad ja teevad asjaomasele allpiirkondlikule või piirkondlikule kalandust korraldavale organisatsioonile kättesaadavaks järgmist liiki piisavalt üksikasjalikud andmed, mis hõlbustavad kalavarude tõhusat hindamist kokkulepitud korra kohaselt:

- a) püüki ja püügikoormust käsitleva statistika aegread püügiviisi ja laevastiku kaupa;
  - b) kogusaak numbrites, nominaalmassina või mõlemal viisil liikide kaupa (nii sihtliigid kui mittesihtliigid) iga püügiviisi kohta asjakohasel kujul. (Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni määratluses on nominaalmass lossitud saagi eluskaalu ekvivalent);
  - c) vette tagasi lastud koguseid käsitlev statistika, vajaduse korral koos hinnangutega, mis esitatakse numbrites või nominaalmassina liikide kaupa iga kalapüügiviisi kohta asjakohasel kujul;
  - d) püügikoormust käsitlev statistika iga kalapüügiviisi kohta asjakohasel kujul;
  - e) püügikoht, -kuupäev ja kalastamisele kulunud aeg ning muud vajalikud kalapüüki käsitlevad andmed.
2. Vajaduse korral riigid koguvad ja annavad asjaomasele kalandust korraldavale organisatsioonile kalavarude hindamist hõlbustavaid andmeid, sealhulgas:
- a) saagi pikkuseline, kaaluline ja sooline koostis;
  - b) muu bioloogiline teave, mis hõlbustab kalavarude hindamist, näiteks andmed vanuse, kasvu, varude uuenemise, levimuse ja kalavarude iseloomulike tunnuste kohta;
  - c) muud asjakohased teadusuuringud, sealhulgas arvukuse, biomassi ja hüdroakustika mõõtmised ning varude arvukust mõjutavate keskkonnategurite uuringud, samuti okeanograafilised ja ökoloogilised uuringud.

Artikkel 4

Andmed laevade kohta

1. Laevastiku koosseisu ja laevade püügivõimsuste standardimiseks ning erinevate püügikoormuse mõõtühikute ümberarvestamiseks püügi ja püügikoormuse andmete analüüsimisel peaksid riigid koguma järgmist liiki andmeid laevade kohta:
- a) laeva identifitseerimistunnus, lipp ja registreerimissadam;
  - b) laeva tüüp;
  - c) laeva tehnilised erisused (näiteks ehitusmaterjal, ehitamisaeg, registreeritud pikkus, brutoregistertonnaaž, peamasinate võimsus, lastimahutavus ja ladustamismeetodid);
  - d) püügivahendite kirjeldus (liigid, tehnilised erisused ja kogus).
2. Lipuriik kogub järgmisi andmeid:
- a) navigatsiooni- ja asukoha määramise seadmed;
  - b) sideseadmed ja rahvusvaheline raadiokutsung;
  - c) laevapere suurus.

Artikkel 5

Aruandlus

Riik tagab, et riiklike nõuete ning piirkondlike ja rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks edastab tema lipu all sõitev laev piisavalt tihti riiklikule kalandusametile, ja kui nii on kokku lepitud, asjaomasele allpiirkondlikule või piirkondlikule kalandust korraldavale organisatsioonile andmed püügipäevikusse kantud saagi ja püügikoormuse kohta, sealhulgas avamerepüügi kohta. Neid andmeid võib vajaduse korral edastada raadio, teleksi, faksi või satelliit edastuse teel või muul viisil.

Artikkel 6

Andmete kontrollimine

Riigid või vajaduse korral allpiirkondlikud või piirkondlikud kalandust korraldavad organisatsioonid peaksid kehtestama kalapüügiandmete kontrollimise mehhanismi, näiteks:

- a) asukoha kontrollimine laevaseiresüsteemi kaudu;
- b) teaduslikud vaatlusprogrammid saagi, püügikoormuse, püügi koostise (sihtliigid ja mittesihtliigid) ja muude kalapüügiga seotud üksikasjade kontrollimiseks;
- c) laeva sõidu-, lossimis- ja ümberlaadimisaruanded;
- d) proovivõtt sadamas.

*Artikkel 7***Andmevahetus**

1. Lipuriigid peavad kogutud andmeid vahetama teiste lipuriikide ja asjaomaste rannikuäärsete riikidega vastava allpiirkondlike või piirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide kaudu. Kalandust korraldavad organisatsioonid võtavad andmed kokku ja teevad need kõikidele huvitatud riikidele kättesaadavaks õigeaegselt ja kokkulepitud vormis vastavalt selle kalanduskorraldusega kehtestatud tingimustele, säilitades samal ajal kokkuvõtmata andmete konfidentsiaalsuse, ning peaks võimaluste piires välja töötama andmebaasisüsteemid, mis tagavad tõhusa juurdepääsu andmetele.
  2. Ülemaailmsel tasandil toimub andmete kogumine ja levitamine Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni kaudu. Kui allpiirkondlikku või piirkondlikku kalandust korraldavat organisatsiooni ei ole, võib eespool nimetatud organisatsioon kokkuleppel asjaomase riigiga täita samu ülesandeid ka allpiirkondlikul või piirkondlikul tasandil.
-

II Lisa

PREVENTIIVSETE PIIRVÄÄRTUSTE KOHALDAMISE SUUNISED PIIRIALADE KALAVARUDE JA SIIRDEKALADE KAITSEL JA MAJANDAMISEL

1. Preventiivne piirväärtus on kokkulepitud teadusliku menetluse teel saadud hinnangvärtus, mis vastab kalavarude ja püügi olukorrale ning mida võib kasutada juhisenähtuse majandamisel.
2. Kasutada tuleks kahte liiki piirväärtusi: kaitse või ohu piirväärtused ja majandamis- või sihtpiirväärtused. Ohu piirväärtused seavad piirid, et hoida kalapüük ohutul bioloogilisel tasemel, mille piires on võimalik kalavarude maksimaalne säästlik saagikus. Sihtpiirväärtused on ette nähtud majandamisesmärkide saavutamiseks.
3. Preventiivsed piirväärtused tuleks kehtestada iga kalavaru kohta, võttes muu hulgas arvesse paljunemisvõimet, iga varu taastumisvõimet ja kalavaru kasutamiseks rakendatava püügiviisi omadusi, samuti muid suuremuse põhjusti ja peamisi riskiallikaid.
4. Majandamisstrateegiad püüavad väljapiütavaid varusid ja vajaduse korral nendega seotud või neist sõltuvate liikide varusid säilitada või taastada eelnevalt kokkulepitud preventiivse piirväärtusega kooskõlas oleval tasemel. Selliseid piirväärtusi kasutatakse eelnevalt kokkulepitud kaitse- ja majandamismeetmete käivitamiseks. Majandamisstrateegiad peavad hõlmama meetmeid, mida on võimalik rakendada siis, kui preventiivsete piirväärtuste tase on saavutatud.
5. Kalapüügi majandamise strateegiad peavad tagama, et ohu piirväärtuste ületamise oht oleks võimalikult väike. Kui kalavaru jääb alla ohu piirväärtuse taset või on oht, et ta sinna satub, tuleks võtta kaitse- ja majandamismeetmeid, et kaasa aidata varu taastamisele. Kalapüügi majandamise strateegiad peavad tagama, et eesmärgi piirväärtusi üldiselt ei ületataks.
6. Kui teatava püügi suhtes on piirväärtuste määramist käsitlev teave puudulik või puudub üldse, kehtestatakse ajutised piirväärtused. Ajutiste piirväärtuste kehtestamisel võib kasutada analoogiat samalaadsete ja tuntumate varudega. Sellistel juhtudel on kõnealune püük põhjaliku seire all, et ajutisi piirväärtusi oleks võimalik kohandada, kui saadakse uusi täpsemaid andmeid.
7. Kalade suuremuse taset, mis kindlustab maksimaalse säästliku saagikuse, tuleks käsitleda ohu piirväärtuste miinimumnõudena. Kalavarude osas, mille püügilimiiti ei ole ületatud, tagavad kalanduse majandamise strateegiad, et kalade suuremus ei ületa taset, mis võimaldab saavutada maksimaalset säästlikku saagikust, ning et biomass ei lange eelnevalt kindlaksmääratud künnisest allapoole. Ülepüütud kalavarude puhul võib taastamisesmärgiks seada biomassi sellise taseme, mis võimaldab saavutada maksimaalset säästlikku saagikust.

B LISA

Deklaratsioon Euroopa Ühenduse pädevuse kohta 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitset ja majandamist käsitlevate sätete rakendamise lepinguga reguleeritud küsimustes

(Deklaratsioon on koostatud lepingu artikli 47 kohaselt)

1. 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitset ja majandamist käsitlevate sätete rakendamise lepingu artikli 47 lõikes 1 on sätestatud, et juhtudel, kus konventsiooni IX lisa artiklis 1 nimetatud rahvusvaheline organisatsioon ei ole pädev kõikides lepinguga reguleeritavates küsimustes, kohaldatakse selliste organisatsioonide lepingus osalemise suhtes *mutatis mutandis* konventsiooni IX lisa (välja arvatud artikli 2 esimene lause ja artikli 3 lõige 1).
2. Ühenduste praegused liikmesriigid on Belgia Kuningriik, Taani Kuningriik, Saksamaa Liitvabariik, Kreeka Vabariik, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Iirimaa, Itaalia Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Portugali Vabariik, Soome Vabariik, Rootsi Kuningriik ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik.
3. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitset ja majandamist käsitlevate sätete rakendamise lepingut kohaldatakse Euroopa Ühendusele üleantud pädevuse osas territooriumide suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut selles lepingus, eelkõige selle artiklis 227 sätestatud tingimustel.
4. Käesolevat deklaratsiooni ei kohaldata liikmesriikide selliste territooriumide suhtes, kus nimetatud asutamislepingut ei kohaldata, samuti ei piira see meetmeid ega seisukohti, mida asjaomased liikmesriigid võivad käesoleva lepingu alusel võtta kõnealuste territooriumide nimel ja huvides.

I. ÜHENDUSE AINUPÄDEVUSES OLEVAD KÜSIMUSED

5. Ühendus märgib, et tema liikmesriigid on talle üle andnud pädevuse mere elusressursside kaitse ja majandamise osas. Seega võtab ühendus selles valdkonnas vastu asjakohaseid eeskirju (mida liikmesriigid rakendavad) ja oma pädevuse piires kohustusi kolmandate riikide või pädevate organisatsioonide ees.

Kõnealust pädevust kohaldatakse riikide kalandusosalase jurisdiktsiooni alla kuuluvate vete ja avamere suhtes.

6. Ühendus kasutab reguleerimisõigust, mis rahvusvahelise õiguse kohaselt antakse laeva lipuriigile, et määrata liikmesriikide lipu all sõitvatel laevadel kohaldatavad mere kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed ning tagada, et liikmesriigid võtavad vastu sätteid, mis võimaldavad kõnealuseid meetmeid rakendada.
7. Meetmed, mida kohaldatakse kalalaevade kaptenite ja muude juhtkonna liikmete suhtes, nagu näiteks asjaomasel ametikohal töötamise keelamine, sellekohase õiguse peatamine või tühistamine, on liikmesriikide pädevuses nende siseriiklike õigusaktide kohaselt.

Meetmed, mis on seotud lipuriigi jurisdiktsiooni teostamisega oma laevade suhtes avamerel, eelkõige sätteid, mis on seotud sellega, kui kalalaevade kontrolli võtab või loovutab muu riik kui lipuriik, jõustamisega seotud rahvusvahelise koostööga ja oma laevade üle kontrolli taastamisega, on ühenduse õiguse kohaselt liikmesriikide pädevuses.

II. KÜSIMUSED, MILLES ON PÄDEVAD NII ÜHENDUS KUI SELLE LIIKMESRIIGID

8. Ühendus jagab oma liikmesriikidega pädevust järgmistes käesoleva lepinguga reguleeritud küsimustes: arengumaade nõuded, teadusuuringud, sadamariigi meetmed ning meetmed, mis on võetud riikide suhtes, kes ei ole piirkondlike kalandusorganisatsioonide liikmed ega käesoleva lepingu osalised.

Järgmised lepingu sätteid kehtivad nii ühenduse kui selle liikmesriikide suhtes:

— *üldsätted*: (artiklid 1, 4 ja 34-50);

— *vaidluste lahendamine*: (VIII osa).

C LISA

Tõlgendusdeklaratsioonid, mille ühendus ja selle liikmesriigid peavad hoiule andma lepingu ratifitseerimisel

1. Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid on seisukohal, et mõisted “geograafilised iseärasused”, “allpiirkonna või piirkonna eriomadused”, “sotsiaal-majanduslikud geograafilised ja keskkonnaalased tegurid”, “selle mere looduslikud omadused” või mis tahes muud samalaadsed mõisted, mida kasutatakse mingile geograafilisele piirkonnale viidates, ei mõjuta riikide rahvusvahelise õigusega ettenähtud õigusi ja kohustusi.
2. Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid käsitlevad käesolevat lepingut nii, et selle ühtki sätet ei või tõlgendada viisil, mis oleks vastuolus rahvusvahelises õiguses tunnustatud avamere vabaduse põhimõttega.
3. Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid käsitlevad mõistet “riigid, kelle kodanikud kalastavad avamerel” nii, et see ei loo mingit uut alust avamerel kalastavate isikute kodakondsusel põhinevale jurisdiktsioonile, mis asendaks lipuriigi jurisdiktsiooni põhimõtte.
4. Leping ei anna ühelegi riigile õigust säilitada või kohaldada ühepoolseid meetmeid artikli 21 lõikes 3 nimetatud üleminekuperioodi ajal. Seejärel, kui kokkulepet ei saavutata, peavad riigid toimima üksnes vastavalt lepingu artiklite 21 ja 22 sätetele.
5. Artikli 21 kohaldamist tõlgendavad Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid nii, et kui lipuriik teatab oma kavatsusest kasutada artikliga 19 ettenähtud volitusi oma lipu all sõitva laeva suhtes, ei püüa inspekteeriva riigi ametiasutused sellise laeva suhtes kasutada artiklis 21 sätestatud suuremaid volitusi.

Sellega seotud vaidlused lahendatakse vastavalt lepingu VIII osas sätestatud menetlusele. Ükski riik ei või kasutada niisugust vaidlust selleks, et säilitada kontroll laeva üle, mis ei sõida tema lipu all.

Lisaks sellele leiavad Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid, et lepingu artikli 21 lõikes 18 esinevat sõna “ebaseaduslikud” tuleks tõlgendada arvesse võttes kogu lepingut, eriti selle artikleid 4 ja 35.

6. Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid kinnitavad veel kord, et kõik riigid hoiduvad omavahelistes suhetes ähvarduste või jõu kasutamisest vastavalt rahvusvahelise õiguse, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni üldpõhimõtetele.

Lisaks sellele rõhutavad Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid, et artiklis 22 nimetatud jõu kasutamine on erakordne meede, mis peab olema rangelt vastavuses proportsionaalsuse põhimõttega ja mille kuritarvitamine toob inspekteerivale riigile kaasa rahvusvahelise vastutuse. Kõik rikkumised lahendatakse rahumeelsete vahendite abil ja vastavalt kehtivale vaidluste lahendamise korrale.

Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid leiavad ka, et pardalemineku ja inspekteerimise tingimusi tuleks edasi arendada asjaomase piirkondlike ja allpiirkondlike kalandust korraldavate organisatsioonide raames vastavalt rahvusvahelise õiguse põhimõtetele.

7. Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid on seisukohal, et artikli 21 lõigete 6, 7 ja 8 kohaldamisel võib lipuriik (kasutada oma õigussüsteemi neid nõudeid) toetuda oma õigussüsteemi nendele tingimustele, mille kohaselt prokuratuuril on õigus kõiki asjaolusid arvestades otsustada, kas võtta rikkumine menetlusse või mitte. Sellistel nõuetel põhinevat lipuriigi otsust ei käsitleta vastamata või menetlemata jätmisena.